

Administrativ service

Helén Norling, 0247-80 178
helen.norling@leksand.se

Mötesanteckningar från kommunala pensionärsrådet

Datum: 2022-05-23

Tid och plats: kl 9.00-11.00, rum Insjön

Förtroendevalda
Kenneth Dahlström (C) ordförande
Kerstin Marits (M)
Per Wiman (KD)
Liv Lunde Andersson (S) Regionen
Repr för pensionärsorg
Catharina Stenberg, SPF
Kerstin Bjärby, SPF
Stig Heineman, PRO
Lena Lisskar, PRO
Ritva Rosén, PRO
Louise Johansson, SKPF
Ann-Marie Andersson, SKPF
Tjänstemän
Katarina Leander, anhängigstöd
Helén Norling, sekreterare

- Föregående mötesanteckningar 2022-02-14

Föregående mötesanteckningar läggs till handlingarna.

- Verksamheten informerar

Rekrytering pågår av en 4:e enhetschef till hemtjänsten.

- Anhörigstöd informerar

Det är ett högt tryck med nya ärenden nästan varje vecka. Det är många som kämpar. Anhöriga till personer med demens är den största gruppen. Många anhöriga har avvaktat med att söka hjälp under pandemin vilket resulterat i att många är långt gångna i sin sjukdom. Det är även lång kö till både särskilt boende och insats i form av dagverksamhet, vilket också bidrar till det ökade trycket. Många har blivit beviljade förstärkt hemtjänst och utökad tid på korttidsboende i väntan på plats på särskilt boende. Det är första gången på många, många år som kommunen inte klarar att verkställa beslut om särskilt boende inom tre månader.

De öppna anhöriggrupperna har startat upp under våren men det är övervägande enskilda samtal.

Den 19 maj anordnades en föreläsning om demenssjukdom och olika aspekter av demensvård på St Persgården. Föreläsare var Björn Lennhed Strindberg, specialistläkare i geriatrik och Silvialäkare vid Karolinska sjukhuset och Falu lasarett. Cirka 80 personer deltog. Det var en mycket lyckad föreläsning med många aktiva deltagare.

För ett par veckor sedan var anhörigstöd tillsammans med kyrkans diakoner på plats utanför Ica Mårtas för att visa upp sig och informera om vad det finns för hjälp och stöd att få som anhörig. Även öppenvården skulle ha deltagit med hade förhinder på grund av sjukdom.

Katarina har samlat den kommunala väntjänsten för att stämna av vilka som vill fortsätta sitt deltagande och inte. Verksamheten har ju varit pausad under pandemin så av den anledning behövdes en avstämning. Cirka fem-sju personer kan tänka sig att hjälpa till av de totalt 14 stycken som fanns med på listan. Många av de tidigare aktiva har blivit äldre och orkar av den anledningen inte delta som tidigare. Det man främst vill delta i är caféverksamhet vid de särskilda boendena.

Katarina har även träffat ordförande i Röda Korset, Lena Ingels, och Hans från kyrkan för att tillsammans få en samlad bild av väntjänst och frivilligverksamheten nu efter pandemin. Ett stort behov som finns är att få hjälp och stöd i samband med besök på lasarett, vårdcentral, tandläkaren eller dylikt. Det kan bland annat handla om att möta upp personen exempelvis vid vårdcentralen eller tandläkaren för att vara med vid själva besöket, eller att åka med som följeslagare

i en sjukbil eller vid färdtjänstresa. För att åka med som följeslagare behöver personen man ska hjälpa ha rätt till en sådan. Den som deltar i väntjänsten får inte skjutsa med egen bil och inte heller ha några egna utlägg.

Det konstateras att det inte är helt lätt att gå in och vara behjälplig inom väntjänsten inom detta område. Här borde Regionen ta ett större ansvar i frågan.

Till hösten kommer en rekryteringskampanj att genomföras för att få fler frivilliga till väntjänsten. Katarina uppmanar att sprida behovet vidare inom pensionärsorganisationerna.

- **Inkomna frågor från pensionärsorganisationerna:**

1. Hemtjänsten, behov av plan för personal, uppföljning, kvalitet, krav, rutiner för nyinflyttade mm.

Svar: Behovet av personal är mycket stort, vi arbetar ständigt med rekrytering. En översyn av framtida pensionsavgångar måste upprättas för att se framtida behov. Vi ser ett stort behov att höja kvalitén i hemtjänsten, därav har vi påbörjat ett utvecklingsarbete med fyra fokusområden; medarbetare, kund, verksamhet och ekonomi. Årliga uppföljningar genomförs via medarbetarenkät, brukarenkät, mål- och uppdragsdialog.

Gällande rutin för nyinflyttade har vi ingen specifik utan det hamnar under biståndsbedömningen.

Förtydligande av frågan om rutin för nyinflyttade:

Frågan handlar om, om det finns en enhetlig rutin att följa när någon flyttar in på ett särskilt boende eller korttidsboende, bl a vilken information som ska delges till kunden. Viktigt att det är samma rutiner oavsett vilket boende det gäller. Finns det exempelvis någon informationsbroschyr som delas ut?

Svar: En del av rutinen vid inflytt på särskilt boende är att utse två näransvariga för den boende, och för att få kunskap kring personen så upprättas en så kallad levnadsberättelse som bland annat innehåller personens livshistoria och de vanor och rutiner som är viktiga för personen.

Ytterligare svar på frågan, lyfts vidare till Ulrika Gärdback.

2. Hemtjänstindex är ett initiativ från SPF seniorerna och kommer att tas fram med stöd från allmänna arvsfonden. Sex utsedda kommunerna som inom en rad områden t ex information, biståndsprocessen, utförande och upplägg för hemtjänsten kommer sammanställas och presenteras första gången hösten 2022.

Frågan är om kommunen hört något om detta?

Svar: Frågan lyfts vidare till Ulrika Gärdsback.

3. Hur kommer de som har hemtjänst att kunna vara trygga över att de får sina planerade besök och inte glöms bort?

Svar: Vi har bra planeringssystem, i vilket gruppledarna planerar ut det dagliga arbetet i, som sedan kommer till personalens arbetstelefon. Har ett besök inte utförts så kommer vi att se det då personalen inte stämplat tid. Vi har SIP, samverkansmöten med regionen vid hemgång från lasarettet. Det finns öppna kontaktvägar till både gruppledare och chefer. Många kunder har trygghetslarm, så de kan larma om de har behov.

4. Till Leksand kommer det inom kort att komma ca 180 invandrare från Ukraina. Hur har kommunen förberett sig?

Svar: Kommunen har aktiverat en staborienteringsgrupp bestående av berörda tjänstemän och politiker och har regelbundna möten. Det finns även operativa grupper aktiverade där en grupp arbetar med utmaningen om boendefrågan för de 180 flyktingar som är anvisade till kommunen.

Många av människorna som flyr kriget i Ukraina söker sig till vänner och bekanta för att få någonstans att bo. Ett antal 60 har redan flytt till Leksands kommun och bor hos privatpersoner.

Kommunen erbjuder förskola, skola och socialt stöd som registrerats hos Migrationsverket och fått ett boende i kommunen. Det är idag fem barn som går i skolan. Vår organisation är förberedd på att ta emot ukrainska barn och har en plan för hur mottagandet ska gå till. Ekonomiskt bistånd i vissa fall, än så länge en ansökan.

Kommunen kan i vissa fall också ge ekonomiskt bistånd till flyktingar som ännu inte fått något beslut från Migrationsverket

5. Matpriserna kommer att öka. Kommer det att påverka matpriset för de som bor på särskilda boenden och kvaliteten på maten?

Svar: Målet är så klart att behålla kvalitén i den mån det finns råvaror att tillgå eller att inte höja taxorna. Det vi vet är att kostnaderna ökar och idag är det osäkert om detta leder till höjd taxa eller sämre kvalitet på maten.

Kompletterande fråga om möjligheten att handla lokalproducerat

Svar: Det är inte möjligt att ange det som krav i en upphandling,

men kan till vissa delar styra detta genom andra kvav, exempelvis miljöaspekten.

6. Skyddsrum i kommunen?

Svar: Det finns två godkända skyddsrum samt tre icke godkända skyddsrum i Leksandsbostäder AB's fastigheter. Dessa kommer att besiktigas. Kontakt finns även med privata fastighetsägare.

7. Bygggruppen har blivit erbjudna studiebesök på Lyckavägen men inte blivit av?

Svar: Det stämmer, vi har inte haft invigning än eller några andra grupper som besökt Lyckavägen ännu. Detta beror på att vi vill hålla risken för att få in smittspridning på boendet. Gruppen får ge sig till tåls.

8. Ensamhet nu efter pandemin?

Svar: Både anhörigstöd och Röda Korset kan konstatera att det är många som är ofrivilligt ensamma. Röda Korset har ett projekt på gång som syftar till att bryta ensamheten genom att erbjuda anordna gemensamma fikastunder. Projektet finansieras av ICA och heter Fika med ICA.

9. Semestervikarier i sommar på särskilda boende och hemtjänsten?

Svar: Vi har en pågående rekryteringsprocess, med mycket annonserande, besök på vuxenutbildningen, gymnasiet, folkhögskolan, kulturhuset mm. Inom vissa verksamheter är planeringen klar och inom andra fattas det fortfarande många vikarier. Vi jobbar hårt med att tänka på nya arbetsätt och lösningar.

10. Fallskador; hembesök av farmaceuter hos pensionärer som har mer än fem läkemedel per dag?

Svar: Bra tanke att man har större fallrisk om man äter flera läkemedel. Kommunen har ingen anställd farmaceut idag. Primärvården har dock ett ansvar för att erbjuda läkemedelsgenomgångar till personer som är 75 år eller äldre och som är ordinerade minst fem läkemedel. Det kan göras vid besök hos läkare i öppenvård, inskrivning i slutenvård eller vid påbörjad hemsjukvård och när man flyttar in på särskilt boende. Hos oss görs det minst en gång om året under pågående hemsjukvård eller i särskild boendeform.

11. Fysioterapeuter gör hembesök hos 80+ för att ge råd angående mattor, trappor, nivåskillnader i hemmet mm?

Svar: Ej fysioterapeut utan företrädesvis en arbetsterapeut gör 2ggr/årligen ett utskick med material som innehåller bra information om hur man kan förebygga fall. Detta göra till alla som fyller 85 det året och INTE har hemtjänst. I samma utskick finns kontaktuppgifter med till arbetsterapeut så den äldre får själv ringa och bestämma tid för ett ev hembesök. De sista två åren är det mycket få (under 5st/år) som kontaktat oss för hembesök. Gör gärna "reklam" för detta.

Nytt för i år är att vi erbjuder alla som får ett trygghetslarm ett fallförebyggande hembesök. Detta tror vi mycket på då man vet att flertalet önskar ett trygghetslarm just på grund av fallrisk.

12. Arbetsordning för KPR- representanter?

Svar: Det finns en gemensam arbetsordning för samtliga råd inom kommunen. En översyn ska göras av dokumentet i sin helhet men det kommer inte att bli aktuellt förrän vid ny mandatperiod

13. Hörselhjälp

Svar: Pågår en läsutredning angående syn- och hörselkonsulent i kommunerna. Vi avvaktar utredningen.

- Röda Korset informerar

Ordförande i Röda Korset Lena Ingels informerar om Röda Korsets verksamhet.

Ett bildspel från presentationen bifogas mötesanteckningarna.

Inom Röda Korsets krets i Leksand finns 220 medlemmar. Av dessa är det cirka 40 personer som arbetar ideellt inom verksamheten.

Följande verksamheter och aktiviteter bedrivs inom Röda Korset i Leksand:

- Kupan second-hand-butik samt fik
- Bössinsamling vid exempelvis hockey och bio
- Bingo på de särskilda boendena
- Hjälp med läsläsning för de som studerar SFI
- Språkträning
- Arbetsprövning

- Första hjälpen-insatser vid exempelvis hockey, större evenemang
- Utbildning i första-hjälpen
- Insats inom kris- och beredskap, exempelvis vid en större brand
- Boken kommer – projekt tillsammans med biblioteket där personer som inte själva kan ta sig till biblioteket får böckerna hemlevererade
- Nytt projekt ”Fika med ICA” som vänder sig till äldre som är ofrivilligt ensamma och där syftet är att bryta ensamheten genom att att anordna gemensamma fikastunder. Projektet finansieras av ICA.

- Övriga frågor

Var har Fixar-Malte tagit vägen?

Svar: Ansvaret för Fixar-Malte ligger numera hos Leksandsbostäder eftersom kommunens vaktmästare efter en omorganisation tillhör dem. Ulrika Gärdsback har fått i uppdrag att föra en dialog med Leksandsbostäder kring tjänsten och behovet av att den återinförs.

Har alla särskilda boenden numera tillgång till terapikatter?

Svar: Frågan lyfts vidare till Ulrika Gärdsback.

Finns det någon konstaterad covidsmitta på de särskilda boendena?

Svar: Nej

Blir det något stormöte med handikappråd, pensionärsråd och patientråd till hösten?

Svar: Kenneth ska ta upp frågan med Ulrika Liljeberg.

Kenneth Dahlström
ordförande